

EU:n komissio ja Yhdysvallat sopivat uusista Atlantin yli tapahtuvan tiedonsiirron puitteista: yksityisyyden suojaa koskeva Privacy Shield -sopimus

Strasbourg 2. helmikuuta 2016

Euroopan komissio ja Yhdysvallat ovat päässeet yhteisymmärrykseen uusista Atlantin yli tapahtuvan tiedonsiirron puitteista ja tehneet Privacy Shield -sopimuksen.

Komission jäsenten kollegio hyväksyi tänään asiassa saavutetun poliittisen yhteisymmärryksen ja valtuutti komission varapuheenjohtajan **Andrus Ansipin** ja komissaari **Věra Jourován** valmistelemaan tarvittavia toimenpiteitä, jotta uusi järjestely voidaan ottaa käyttöön. Uusilla puitteilla turvataan EU:n kansalaisten perusoikeudet, kun heidän henkilötietojaan siirretään Yhdysvaltoihin. Lisäksi taataan oikeusvarmuus yrityksille.

EU:n ja Yhdysvaltojen Privacy Shield -sopimuksessa otetaan huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen 6. lokakuuta 2015 antamassa tuomiossa asetetut vaatimukset. Tuomiossa julistettiin mitättömäksi aikaisemmat safe harbour -puitteet. Uusi järjestely asettaa Yhdysvalloissa toimiville yrityksille tiukemmat velvoitteet suojella eurooppalaisten henkilötietoja. Lisäksi edellytetään, että Yhdysvaltojen kauppaministeriö ja liittovaltion kilpailuviranomainen (FTC) tehostavat valvontaa ja täytäntöönpanoa lisäämällä yhteistyötä Euroopan tietosuojaviranomaisten kanssa. Yhdysvallat sitoutuu varmistamaan, että viranomaisten mahdollisuuteen päästä Yhdysvaltojen lainsäädännön mukaisesti käsiksi uuden järjestelyn puitteissa siirrettyihin henkilötietoihin sovelletaan selkeitä ehtoja ja rajoituksia ja pääsyä valvotaan. Näin estetään tietojen yleinen saatavuus. Eurooppalaisilla on mahdollisuus tehdä asiaa koskevia kysymyksiä tai valituksia uudelle tätä varten nimitettävälle oikeusasiamiehelle.

Varapuheenjohtaja **Andrus Ansip** totesi, että Yhdysvaltojen kanssa on sovittu uusista vahvoista tiedonsiirtoon sovellettavista puitteista. *"Kansalaiset voivat olla varmoja, että heidän henkilötietojaan suojellaan kaikilta osin. Eurooppalaisilla yrityksillä ja erityisesti niistä pienimmillä on nyt sellainen oikeusvarmuus, jonka turvin ne voivat kehittää toimintojaan Atlantin toisella puolella. Meillä on velvollisuus tarkastaa uuden järjestelyn toiminta ja aiomme seurata sitä tiiviisti varmistaaksemme, että järjestely toimii sovitusti. Tämänpäiväinen päätös auttaa rakentamaan EU:n digitaalisia sisämarkkinoita ja luotettavaa ja dynaamista verkkoympäristöä. Lisäksi se vahvistaa edelleen EU:n tiivistä yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa. Tavoitteena on nyt ottaa järjestely käyttöön mahdollisimman pian."*

Komissaari **Věra Jourová** sanoi puolestaan, että *"EU:n ja Yhdysvaltojen välinen uusi Privacy Shield -sopimus turvaa eurooppalaisten perusoikeudet, kun heidän henkilötietojaan siirretään yhdysvaltalaisille yrityksille. Yhdysvallat on ensimmäisen kerran antanut EU:lle sitovan vakuutuksen siitä, että viranomaisten mahdollisuuteen tutustua tietoihin kansalliseen turvallisuuteen liittyvistä syistä sovelletaan selkeitä rajoituksia, varotoimia ja valvontamekanismeja. EU:n kansalaiset voivat myös ensimmäistä kertaa hyötyä oikeussuojamekanismeista tällä alalla. Sopimusta koskevien neuvottelujen yhteydessä Yhdysvallat vakuutti, että se ei kohdista eurooppalaisiin massa- tai valikoimatonta valvontaa. Olemme sopineet yhteisestä vuotuisesta uudelleentarkastelusta, jotta voimme seurata tiiviisti näiden sitoumusten täytäntöönpanoa."*

Uuteen järjestelyyn sisältyvät seuraavat seikat:

- **Eurooppalaisten henkilötietoja käsitteleville yrityksille asetetut tiukat velvoitteet ja niiden tehokas täytäntöönpano:** Jos yhdysvaltalaiset yritykset haluavat siirtää henkilötietoja Euroopasta, niiden on sitouduttava noudattamaan tiukkoja velvoitteita siitä, miten henkilötietoja käsitellään ja yksilön oikeudet taataan. Yhdysvaltojen kauppaministeriö seuraa, että yritykset julkistavat sitoumuksensa. Tällöin liittovaltion kilpailuviranomainen voi valvoa niiden täytäntöönpanoa Yhdysvaltojen lainsäädännön nojalla. Lisäksi minkä tahansa yrityksen, joka käsittelee eurooppalaisten henkilötietoja, on sitouduttava noudattamaan Euroopan tietosuojaviranomaisten päätöksiä.
- **Selkeät varotoimet ja yhdysvaltalaisen viranomaisten pääsy tietoihin koskevat avoimuusvelvoitteet:** Yhdysvallat on ensimmäisen kerran antanut EU:lle kirjallisen vakuutuksen siitä, että viranomaisten mahdollisuuteen päästä tietoihin lainvalvontaan ja kansalliseen

turvallisuuteen liittyvistä syistä sovelletaan selkeitä rajoituksia, varotoimia ja valvontamekanismeja. Näitä poikkeuksia on sovellettava vain siinä määrin kuin on tarpeen ja oikeasuhteista. Yhdysvallat on sulkenut pois Yhdysvaltoihin uuden järjestelyn puitteissa siirrettyjen henkilötietojen valikoimattoman laajamittaisen valvonnan. Järjestelyn toimintaa seurataan säännöllisesti yhteisen vuotuisen uudelleentarkastelun avulla. Siihen sisältyy myös kysymys pääsystä tietoihin kansalliseen turvallisuuteen liittyvistä syistä. Euroopan komissio ja Yhdysvaltojen kauppaministeriö suorittavat uudelleentarkastelun ja kutsuvat tarkasteluun mukaan yhdysvaltalaisia tiedusteluasiantuntijoita ja Euroopan tietosuojaviranomaisia.

- **EU:n kansalaisten oikeuksien tehokas suojelu ja useat oikeussuojakeinot:** Kaikilla EU:n kansalaisilla, jotka katsovat, että heidän tietojensa on käytetty väärin uuden järjestelyn puitteissa, on käytettävissään useita oikeussuojakeinoja. Yritysten on vastattava valituksiin määräajassa. EU:n tietosuojaviranomaiset voivat saattaa valitukset Yhdysvaltojen kauppaministeriön ja liittovaltion kilpailuviranomaisen käsiteltäväksi. Käytettävissä on myös maksuton vaihtoehtoinen riidanratkaisujärjestely. Lisäksi nimitetään uusi oikeusasiamies käsittelemään valitukset, jotka koskevat kansallisten tiedusteluviranomaisten mahdollisuutta päästä tietoihin.

Jatkotoimet

Kollegio on valtuuttanut varapuheenjohtaja Ansipin ja komissaari Jourován laatimaan lähiviikkoina luonnoksen tietosuojan tason riittävyttä koskevaksi päätökseksi. Kun luonnos on valmis, collegio voi hyväksyä sen saatuaan tietosuojatyöryhmän lausunnon ja kuultuaan jäsenvaltioiden edustajista koostuvaa komiteaa. Tällä välin Yhdysvaltojen viranomaiset tekevät tarvittavat valmistelut uusien puitteiden ja valvontamekanismien käyttöönottamiseksi ja uuden oikeusasiamiehen nimittämiseksi.

Tausta

Euroopan unionin tuomioistuimen 6. lokakuuta asiassa *Schrems* antaman tuomion mukaan komission päätös safe harbour -järjestelystä on pätemätön. Tuomiossa kannatetaan komission marraskuussa 2013 aloittamaa menettelyä safe harbour -järjestelyn tarkistamiseksi, jotta voidaan varmistaa käytännössä EU:n lainsäädännön vaatimusten mukainen tietosuojan riittävä taso.

Varapuheenjohtaja **Ansip** sekä komissaarit **Oettinger** ja **Jourová** tapasivat 15. lokakuuta liike-elämän ja teollisuuden edustajia, jotka pyysivät selkeää ja yhdenmukaista tulkintaa tuomiosta sekä selviä ohjeita siitä, mitä sääntöjä tiedonsiirroissa on vastedes noudatettava.

Tietosuojatyöryhmä eli EU:n 28 tietosuojaviranomaisesta muodostettu neuvoo-antava elin antoi 15. lokakuuta [lausunnon](#) tuomion seurauksista.

Komissio antoi 6. marraskuuta yrityksille [ohjeita](#) siitä, mitä sääntöjä Atlantin ylittävissä tiedonsiirroissa on noudatettava tuomion antamisen seurauksena, kunnes uudet puitteet ovat käytössä.

Komission jäsenten collegio käsitteli 2. joulukuuta neuvottelujen edistymistä. Komissaari **Jourová** sai valtuudet jatkaa neuvotteluja uudistetuista ja turvallisista puitteista Yhdysvaltojen kanssa.

IP/16/216

Lisätietoa tiedotusvälineille:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Melanie VOIN](#) (+ 32 2 295 86 59)

Lisätietoa yleisölle: [Europe Direct](#) -palvelu, puh. [00 800 67 89 10 11](#) tai [sähköposti](#)